

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: PN-20Csp/120/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2519202953
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2519202953.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci sporu žalobkyne: W. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX/XX, T., proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, Teplická 7434/147, Piešťany, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., IČO: 47 234 679, 1. mája 173/11, Trenčín, o určenie neplatnosti právnych úkonov a o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, takto

rozhodol:

I. U r č u j e s a , že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobkyni žalovaným na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.01.2018 je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žaloba o určenie neplatnosti právnych úkonov sa z a m i e t a .

III. Žalobkyňa m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, v rozsahu 100 %.

IV. Žalovaný m á voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania o určenie neplatnosti právnych úkonov v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 16.12.2019, doručenu súdu dňa 20.12.2019, domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere - revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, uzavretá stranami sporu dňa 26.01.2018, je neplatná a aby určil, že Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, uzavretá medzi stranami sporu dňa 26.01.2018, je neplatná.

2. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch bol doplnený v § 11 o nový odsek 4. Dňa 26.01.2018 bola medzi stranami uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver, evidovaný pod číslom XXXXXXXXXXXX a v ten istý deň bola podpísaná aj Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, obsahom ktorej bolo, že vzájomné spory z uvedenej zmluvy budú rozhodované v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní podľa zákona č. 335/2014 Z.z. pred Stálym rozhodcovským súdom Slovenskej bankovej asociácie. V poučení rozhodcovskej zmluvy sa uvádza, že prípadné spory zo zmluvných vzťahov bude rozhodovať rozhodcovský súd ako žalobcom (pozn. správne žalovaným) vybraný súkromný subjekt a v prípade, že podá proti žalobkyni žalobu, ich spor rozhodne stály rozhodcovský súd. Zo všeobecnej súdnej praxe však jednoznačne vyplýva, že rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom nemôže byť jednostranným diktátom, ale musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. V tomto prípade rozhodcovská zmluva nebola uzavretá individuálne. Jedná sa o formulár, ktorý žalobkyňa ako spotrebiteľ iba podpísala,

nemala vedomosť a nerozumela tomu, aký je rozdiel medzi rozhodcovským súdom a všeobecným. V predmetnej rozhodcovskej zmluve je v rozpore s § 53 ods. 4 písm. r) neprijateľná podmienka, ktorá výslovne vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej zmluvy od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, čím došlo k porušeniu rovnosti účastníkov spotrebiteľského konania, kedy žalobkyňa ako spotrebiteľ nemala možnosť nezúčastniť sa na ustanovení rozhodcu v danom rozhodcovskom konaní. Trvá na tom, že daná rozhodcovská zmluva spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa. Pokiaľ sa týka rozhodcovskej zmluvy, nebola vôbec oboznámená o tom, čo táto zmluva znamená, podmienky tejto rozhodcovskej zmluvy s jej osobou neboli individuálne prejednané a takisto nevedela, čo takáto zmluva znamená. Žalobkyňa prehlasuje, že rozhodcovská zmluva, ktorá je síce na samostatnej listine, nebola s ňou individuálne dojednaná a nemala možnosť ovplyvniť jej obsah. Dostala na podpis už vopred vytlačenej listiny a bola toho názoru, že je to súčasť zmluvy a podmienka pre vyplatenie peňazí. Mohla len zmluvu jednoducho úverovú a aj rozhodcovskú ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam. Pokiaľ aj je v nej daná možnosť obrátiť sa na všeobecný súd, je spotrebiteľ znevýhodnený tým, že právo výberu má vždy len žalujúca strana, ktorou je takmer vždy veriteľ - teda žalovaný. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je treba priamo zo zákona považovať rozhodcovskú zmluvu za neprijateľnú podmienku a z toho dôvodu poukazujúc na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka aj za neplatnú. Žalobkyňa ďalej uviedla, že Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX bola medzi stranami podpísaná dňa 26.01.2018. Na základe uzatvorenej zmluvy bol žalobkyni poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 7.000,- eur s ročnou úrokovou sadzbou 24,90 %. Ročná percentuálna miera nákladov úveru bola 28,00 %, pričom priemerná hodnota PRPMN bola 23,19 %. Žalobkyňa má za to, že uvedené podmienky sú v rozpore s § 39 Občianskeho zákonníka a priečia sa dobrým mravom, a preto nepoživajú zákonnú ochranu. Z uvedených skutočností vyplýva, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a v prípade sporu by ju všeobecný súd preskúmal ex offio, či je v súlade so smernicou Rady 93/13/EHS. Rozpor s dobrými mravmi sa v praxi najčastejšie vyskytuje pri zmluvách o úvere, hlavne pri dojednaniach o RPMN (ročná percentuálna miera nákladov - tj. celková suma, ktorú je nutné zaplatiť za poskytnutý úver, do ktorej je zarátaný úrok ako i ďalšie poplatky a náklady za úver), kde neprimeraná výška predstavuje neprimerane vysoké protiplnenie zo strany spotrebiteľa. Na základe uvedených okolností má žalobkyňa za to, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere - revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.01.2018 je neplatná. Takisto je priamo zo zákona neplatná aj Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, uzavretá dňa 26.01.2018.

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v tom zmysle, že žalobu považuje za nedôvodnú, zavádzajúcu a dôkazmi nepodloženú. Žaloba je formulárová a všeobecná, z ktorej nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by žalobkyňa namietala a spochybňovala a ktoré by zdôvodňovali jej žalobný návrh na určenie neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a tiež spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Žalovaný spochybňuje naliehavý právny záujem žalobkyne na určenie neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy. Osobitným predpisom vo vzťahu k spotrebiteľovi je zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý v § 11 ods. 4 upravuje v prípade spotrebiteľských vzťahov možnosť podať žalobu o určenie bezúročnosti a bez poplatnosti, prípadne neplatnosti úverovej zmluvy. Nerozširuje však túto možnosť aj na učenie neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy. Z ustanovenia § 53 ods. 5 OZ jednoznačne vyplýva, že neprijateľné zmluvné podmienky nespôsobujú neplatnosť zmluvy ako celku, ale výlučne konkrétnej neprijateľnej podmienky. Žalovaný je presvedčený o tom, že predmetná zmluva o úvere neobsahuje žiadne neprijateľné podmienky, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach. Inštitút spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy je upravený ustanovením § 3 zákona č. 335/2014 Z.z.. Ide teda o inštitút aprobovaný zákonom, ktorý nemôže byť kvalifikovaný ako neprijateľná zmluvná podmienka. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa všetky zákonné náležitosti a klient sa mohol sám rozhodnúť, či rozhodcovskú zmluvu podpíše alebo nie. Pokiaľ ide o určenie neplatnosti úverovej zmluvy, žalobkyňa ju zdôvodňuje len všeobecným tvrdením o rozpore s dobrými mravmi, ktorý nie je žiadnym spôsobom ozrejmenej a podložený, preto k nemu žalovaný nemôže zaujať relevantné stanovisko a argumentáciu. V čase uzatvorenia úverovej zmluvy bolo v platnosti nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z., ktoré upravovalo výšku odplaty v § 1a ods. 1, ods. 3, ods. 4. V prípade žalovanej úverovej zmluvy ide o revolvingový úver, t.j. dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver. Držiteľ revolvingového úveru má k dispozícii finančné prostriedky vo výške dohodnutého úverového rámca. Termín "revolvingový" znamená po slovensky "obnovujúci sa". Pri tomto type úveru je obnoviteľná finančná rezerva. S každou uhradenou mesačnou splátkou "klient sporí" čiastku, ktorú si v prípade potreby môže opäť požičať, a to bez akýchkoľvek zbytočných „papierovačiek“. Na základe podkladov ministerstva financií SR na stránke www.mfsr.sk o súhrnnych informáciách o

údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3. štvrtrok 2017 je stanovená výška priemernej RPMN na hodnotu 23,19%. V zmysle § 1a ods. 1 je prípustná odplata vo výške dvojnásobku priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov stanovenej podľa §1 ods. 4. Zmluva obsahuje odplatu vo výške 25,74% teda prípustná v zmysle citovaného ustanovenia by bola až do výšky 46,18%. Z uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že výška odplaty je v zákonomnom rozmedzí, preto nespĺňa žalobcom definované kritérium rozporu s dobrými mravmi. Záverom žalovaný navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania.

4. Žalobkyňa sa v replike vyjadrila v tom zmysle, že žalovaný sa dostatočným spôsobom nevyjadril k samotnému meritu veci, pretože obsahom jeho podania sú výbery právnych noriem, týkajúcich sa „naliehavého právneho záujmu“, citovania príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka v časti „Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách“, stanovisko bývalého podpredsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky. V podaní zo dňa 15.01.2021 žalobkyňa tiež uviedla, že žalovaný neunesie dôkazné bremeno, a to osobitné vyjednanie, ktorým by žalobkyňa ako spotrebiteľ sama vymieňovala rozhodcovské konanie. Neprijateľná rozhodcovská doložka je absolútne neplatná. Pokiaľ je zmluvná podmienka v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej strany, nemôže byť žiadnych pochybností o tom, že takáto podmienka sa prieči dobrým mravom. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Je potrebné prihliadnuť aj na fakt, že žalovaný postupoval nebanlivo, ak si dostatočne neoveril životné náklady žalobkyne a celkovú bonitu, čím nedostatok jej finančných prostriedkov pôsobil na jej rozhodovanie. Úverovanie nebankoviek, je pridrahé a pre sociálne slabšie obyvateľstvo to spôsobuje nezanedbateľné ťažké životné situácie, v ktorých sa osamelá matka s tromi deťmi nachádzala a sa nachádza aj žalobkyňa. Na začiatku všetkého bol nedostatok odbornej starostlivosti zo strany žalovaného pri nevyhodnotení jej núdze, aj keď možno s jej čiastočnou ľahkomyselnosťou. Žalovaný pri poskytovaní úveru zanedbal možnosti a schopnosti jej osoby ako spotrebiteľky splácať úver, čo prispelo k jej nezvládnuteľnému zadĺženiu aj u tretích osôb.

5. Žalovaný sa v duplike vyjadril, že v zmysle uzatvorenej spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy sa umožňuje (nie jednoznačne vyžaduje), aby prípadné spory zo zmluvných vzťahov s dodávateľom rozhodoval stály rozhodcovský súd. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva bola uzatvorená na samostatnej listine, ktorá je žalobkyňou podpísaná. Žalobkyňa preto nemôže tvrdiť, že o nej nevedela, resp. s ňou nesúhlasila, lebo v tom prípade žalovanému nie je zrejmé, na základe čoho ju podpisovala. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva bola uzatvorená platne a obsahuje všetky obligatórne zákonné náležitosti, preto nie je dôvod sankcionovať ju neplatnosťou. Povinnosť veriteľa posudzovať pred uzavretím zmluvy bonitu spotrebiteľa predstavuje aj určitú záruku, že veriteľ bude pri poskytovaní úveru postupovať tak, aby spotrebiteľa do určitej miery chránil pred neschopnosťou splácať. Primárnym záujmom je potom ochrana spotrebiteľa pred nezodpovedným poskytnutím úveru. Žalovaný je subjektom poskytujúcim tisícky úverov mesačne, v podobe radu produktov od hotovostných bezúčelových úverov, cez účelové úvery na nákup tovaru, po revolvingové úvery spojené s kreditnými kartami. Záujmom veriteľa je zisk z poskytnutia úveru v podobe úroku dosiahnutého spotrebiteľovým riadnym splácaním. Záujmom veriteľa nie je a nemôže byť zámer následného vymáhania pohľadávok vzniknutých omeškaním dlžníka. To je zrejmé už pri jednoduchej úvahe o zohľadňovaní nákladov takéhoto procesu vymáhania (napr. súdne poplatky, právne zastúpenie) a všeobecne známou problematickou vymožiteľnosťou podobných pohľadávok. Je teda nepochybné, že žalovaný bol motivovaný na dôkladné posudzovanie schopnosti splácať poskytnutý úver nielen ustanoveniami právnych predpisov, ale aj úplne zjavnými ekonomickými faktormi. Zároveň je z opísaného rozsahu podnikania žalovaného zrejmé, že z dôvodov finančných a časových nemôže byť proces poskytovania úverov založený na ručnom spracovaní každej žiadosti o úver. Žalovaný tak okrem odbornosti svojich zamestnancov využíva tiež kombináciu tejto odbornosti a moderné technológie a s ňou spojené automatizácie, ako je ostatne obvyklé u všetkých porovnateľných subjektov v jeho odvetví. V rámci postupu v poskytovaní úveru napĺňa žalovaný svoju zákonnú povinnosť preverovania bonity spotrebiteľa dôsledným zisťovaním jeho kreditného skóre, čiže credit scoringu, ktoré zaisťuje oddelenie úverových rizík. Týmto procesom je posudzovaná spotrebiteľa príjmová a výdavková stránka a ďalej sa skúmajú klientske informácie o premenných hodnotách ako napr. vek, vzdelanie, zdroj príjmov, rodinný stav, počet detí, spôsob bývania a pod. Pre tento účel je využívaný štatistický model, ktorého výstupom je pravdepodobnosť dodržania úverových záväzkov zo strany klienta. Uvedené posudzovanie bonity na základe parametrov vytvorených odbornými zamestnancami vykonáva automatizovaný systém.

Pre predchádzanie vzniku omeškania klienta s úhradou splátok zabezpečuje žalovaný kontrolu bonity klienta, ktorej výsledkom je limit najvyššej mesačnej splátky. V rámci neho je overovaná schopnosť klienta splácať ďalšie finančné záväzky a hradiť nevyhnutné životné výdavky. Je zohľadňované rodinné postavenie klienta, najmä vyživovacia povinnosť, príjem partnera, prípadne ďalšie skutočnosti. Pokiaľ z takto uvedených informácií vznikne pochybnosť o pravosti tvrdenia klienta, pristupuje žalovaný k žiadosti o predloženie potvrdenia o výške príjmu alebo výpisu z bankového účtu, overenie údajov o zamestnaní a pod.. Existenciu prípadných ďalších pochybností ohľadom bonity klienta minimalizuje žalovaný kontrolou klienta v externých registroch. Využívané sú úverové registre SOLUS a NRKI. S ich pomocou sa zhromažďujú klientske informácie, ako je napr. existencia záväzkov, ich výška, historická platobná morálka klienta. Hodnotu informácií z týchto registrov je pritom potrebné považovať za významnú s ohľadom na skutočnosť, že poskytujú obraz o stave záväzkov u veľkého počtu veriteľov - dá sa povedať, že u prevažnej väčšiny relevantných inštitucionálnych veriteľov pôsobiach na trhu. Žalobkyňa ako klient pri uzatváraní úverovej zmluvy uviedla, že je zamestnancom. Má čistú výšku mesačného príjmu 1.121,- eur, nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť a žije vo vlastnom byte/dome. Okrem toho žalobkyňa pri podpise úverovej zmluvy vyhlásila: „Ďalej vyhlasujete, že disponujete dostatočnými finančnými zdrojmi na uhradenie všetkých svojich záväzkov, vrátane záväzkov z nižšie uvedených úverových zmlúv a že považujete svoju finančnú situáciu za primeranú svojim záväzkom.“ Uvedené vyhlásenie sa nachádza na strane 1. úverovej zmluvy a hneď vedľa neho sa nachádza podpis žalobkyne. Tvrdenie žalobkyne, že je osamelou matkou troch detí, je v absolútnom rozpore so skutočnosťami, ktoré žalobkyňa pri uzatváraní úverovej zmluvy uviedla, keďže pri otázke vyživovacej povinnosti uviedla 0. Je teda evidentné, že žalobkyňa si prispôsobuje fakty tak ako jej to vyhovuje a svojimi tvrdeniami zavádza buď žalovaného ako veriteľa alebo konajúci súd. V období uzatvorenia žalovanej úverovej zmluvy žalovaný nemal súhlas zo Sociálnej poisťovne na overovanie klientmi uvádzaných informácií pri uzatváraní zmluvy, čo sa postupom času podarilo zmeniť a informácie o žiadateľoch o úver sú preverované v súčasnosti už aj v Sociálnej poisťovni. Dikcie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere poukazujú na voľnú úvahu poskytovateľa úveru, či sú informácie, ktoré má k dispozícii na posúdenie bonity klienta dostačujúce, alebo či je nutné ich overiť pomocou iných údajov. Ako už bolo uvedené, žalovaný aktívne zisťuje kreditné skóre klientov, čím plní povinnosti stanovené uvádzanými právnymi predpismi. V prípade nízkej výpovednej hodnoty získaných údajov pristupuje k využitiu externých registrov. Žalovaný nepochybil, keď tvrdenia žalobkyne považoval za dostatočné vzhľadom na neexistenciu dôvodných pochybností o pravdivosti tvrdenia žalobkyne, keď zároveň jeho posúdenie nebolo založené len na týchto tvrdeniach žalobkyne. Žalovaný vyjadruje presvedčenie, že vzhľadom na výšku úveru s dlhými časovými odstupmi poskytnutia jednotlivých úverov, ďalej s ohľadom na sofistikovanú analýzu, ktorej bola žalobkyňa pri dojednávaní úveru podrobená, splnil podmienky zákona, kedy miera preverenia zodpovedá čiastke, a teda postupoval v danej veci s odbornou starostlivosťou. Zákon a priori nestanovuje povinnosť preskúmania dát, žalovaný ako veriteľ však v prípadoch pochybností zabezpečuje dodatočné dáta, a to nad rámec svojich povinností. Jedným z dôvodov nadštandardnej kontroly je zámer veriteľa za každých okolností poskytnúť úver takej osobe, ktorá ho bude schopná splácať, pretože poskytovanie úverov klientom neschopným plniť svoje záväzky by bolo v rozpore so zámerom a záujmami veriteľa. Žalovaný súčasne poukazuje na skutočnosť, že v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov sa neupravuje spôsob, akým má veriteľ posudzovať schopnosť klienta splácať úver, odkazuje sa len na odbornú starostlivosť. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má žalovaný za preukázané, že túto povinnosť si žalovaný v zmysle zákona dostatočne a dôsledne splnil.

6. Uznesením č.k. 20Csp/120/2019-158 zo dňa 05.04.2022 súd pripustil zmenu petitu žaloby s tým, že bude rozhodovať o žalobe v nasledovnom znení: I. Súd určuje, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere - revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi stranami sporu dňa 26.01.2018, je neplatná.; II. Súd určuje, že Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, uzavretá medzi stranami sporu dňa 26.01.2018, je neplatná.; III. Súd určuje, že spotrebiteľský úver - revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX je bezúročný a bez poplatkov.

7. Žalobkyňa zmenu žaloby odôvodnila tým, že má za to, že úver je bezúročný a bez poplatkov s poukazom na § 11 zákona č. 129/2010 Z.z.. Žalobkyňa ďalej uviedla, že úver jej bol ponúknutý Obchodnom dome TESCO. V tom čase úver potrebovala, lebo v roku 2014 jej zomrel manžel a mala zvýšené náklady na jeho zdravotnú starostlivosť, musela si požičať aj na pohreb. Oslovili ju v Q., či nechce úver a ona súhlasila. Obe zmluvy podpísala, finančné prostriedky jej prišli na účet. Mala za to, že má splácať tak, ako je uvedené v zmluve, zaplatila 37 splátok ale následne ju začali kontaktovať

neznáme osoby a vyzývať, že má platiť viac. Poradila sa so známymi a tí jej poradili obrátiť sa na súd, aby podala žalobu, čo aj urobila. Zmluva bola preformulovaná, žalobkyňa nemohla jej obsah nijako ovplyvniť. Začala komunikovať so žalovaným, k čomu dokladá mailovú správu zo dňa 14.09.2021, kde sa uvádza, že zostatok úveru je stále vo výške 7.555,27 eura, čo je vylúčené, keďže podľa zmluvy je celková čiastka 7.939,75 eura. Následne platila ďalej, zaplatila 44 splátok a niektoré aj vo vyššej výške. Do spisu dokladá ďalší email zo dňa 15.03.2022, kde sa uvádza, že dlžná suma je k 31.03.2022 vo výške 7.331,95 eura, čo je takmer stále v celkovej výške úveru, ako keby žalobkyňa nič nezaplatila. Žalobkyňa namieta, že zmluva o úvere neobsahuje náležitosti, ktoré vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 11 žiada o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Neplatnosť zmluvy odôvodňuje tým, že v zmluve nie je uvedený termín konečnej splatnosti úveru a ani počet splátok. Žalobkyňa nevedela, čo je revolvingový úver. Vysvetlili jej, že môže dostať ďalšie peniaze, čo ona nežiadala. Žalobkyňa v čase uzavretia zmluvy mala už dva úvery a žalovaný nijakým spôsobom neposudzoval jej bonitu, teda ani schopnosť úver splácať. Trvá aj na neplatnosti Rozhodcovskej zmluvy. Ani v tomto prípade žalobkyňa nevedela, čo to znamená, podľa § 52a OZ ide o závislú zmluvu. Rozhodcovská zmluva je neplatná, lebo bola dojednaná len zo strany dodávateľa, jej obsah nevedela žalobkyňa ovplyvniť a došlo jej uzavretím k odopretiu práva na spravodlivé súdne konanie. Žalobkyňa namieta, že výška odplaty za úver je v rozpore s právnymi predpismi, lebo vo veľkej miere prekračuje priemerné úrokové sadzby, čo žalobkyňa ani nevedela posúdiť, lebo v zmluve absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru.

8. K zmenenej žalobe sa vyjadril žalovaný v tom zmysle, že mu nie je zrejmé, ktoré konkrétne náležitosti a z akého dôvodu považuje žalobkyňa za absentujúce. Nesplnenie povinnosti tvrdenia, teda neunesenie bremena tvrdenia má za následok pre žalobcu nepriaznivé rozhodnutie. V spore nie je možné vychádzať z predpokladaných skutočností, zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany preukázané nebolo, je nepriaznivé rozhodnutie pre tú stranu konania, ktorá dôkazné bremeno neunesla a svoje tvrdenia nepreukázala. Žalobca je v konaní dominus litis, t.j. je jeho povinnosťou v zmysle príslušných ustanovení zák.č. 160/2015 Z. z. CSP vymedziť predmet konania, skutkovo svoju žalobu odôvodniť a na preukázanie týchto tvrdení predložiť dôkazy. Žalobkyňa však takýmto spôsobom nepostupovala a žaloba podľa názoru žalovaného nespĺňa náležitosti v zmysle CSP, na základe čoho by malo dôjsť k jej zamietnutiu v celom rozsahu.

9. Ako dôkazy žalobkyňa predložila Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.01.2018, Spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu zo dňa 26.01.2018, Podací lístok, Návrh spotrebiteľky zo dňa 29.10.2019, e-mailovú komunikáciu zo dňa 14.-15.03.2022, e-mailovú komunikáciu zo dňa 14.09.2021.

10. Ako dôkazy žalovaný predložil Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrťrok 2017, Info o skúmaní bonity z interného systému.

11. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými stranami, výsluchom žalobkyne, keď pojednával so súhlasom žalovaného v jeho neprítomnosti, pričom z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

12. Žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžník uzavreli dňa 26.01.2018 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi bezúčelový revolvingový úver vo výške 7.000,- eur, s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 24,90 %, RPMN vo výške 28,0 % a priemernou hodnotou RPMN vo výške 23,19 %. Žalobkyňa sa zaviazala splácať uvedený úver s príslušenstvom v mesačných splátkach vo výške 168,74 eura, pričom celková čiastka splatná spotrebiteľom bola uvedená vo výške 7.939,75 eura. Dňa 26.01.2018 strany zároveň uzavreli Spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu, v ktorej sa dohodli na tom, že vzájomné spory zo zmluvy o platobných službách, ktorá je súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, budú rozhodované v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní pred Stálym rozhodcovským súdom Slovenskej bankovej asociácie.

13. Podľa § 137 písm. a) až d) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a) splnení povinnosti,

b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

14. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom od 01.01.2018), spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.18ba)

15. Poznámka 18ba) odkazuje na § 137 ods. c) a d) Civilného sporového poriadku.

16. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (požadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

17. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

18. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. Podľa § 502 ods. 1 OBZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

20. Podľa § 52 ods. 1 až 4 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (3) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. (4)

21. Podľa § 53 ods. 6 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b)

a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov^{1c}) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

23. Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), na účely tohto zákona sa rozumie

d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

24. Podľa § 9 ods. 2 písm. c), f), k), l) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

25. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. (1) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.¹⁷) (2)

26. Podľa § 11 ods. 1 písm. b), d), g) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.^{18aa})

27. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

28. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva je dohoda medzi dodávateľom a spotrebiteľom o tom, že spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú zo spotrebiteľskej zmluvy alebo s touto spotrebiteľskou zmluvou súvisia, rozhodne v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní určený stály rozhodcovský súd zapísaný v zozname podľa § 18 a určený v tejto spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov zmluvných strán.

29. Predovšetkým bolo potrebné v konaní vyriešiť otázku, či žaloba je vo všetkých výrokoch požadovaných v petite správnym prostriedkom ochrany práv žalobkyne, resp. či z procesného hľadiska je žaloba vo všetkých jej výrokoch prípustná. Žalobkyňa sa žalobou jednak domáhala určenia

neplatnosti Zmluvy o spotrebiteľskom o úvere - revolvingový úver zo dňa 26.01.2018 a Spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy zo dňa 26.01.2018, ako aj určenia, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov.

30. Pokiaľ ide o výrok určenia neplatnosti vyššie uvedených zmlúv, ide o určovacie výroky, pričom s poukazom na procesnú úpravu v § 137 písm. d) CSP ide v tejto časti o žalobu o určenie právnej skutočnosti, v tomto prípade neplatnosti právnych úkonov. S poukazom na citované znenie § 137 písm. d) CSP, možnosť žalobkyne domáhať sa určenia právnej skutočnosti, je daná iba vtedy, ak by to vyplývalo z osobitného predpisu. Je tomu tak z dôvodu, že určenie existencie právnej skutočnosti odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav, avšak pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však o tom, čo je v prítomnosti.

31. V prípade podanej žaloby o určenie neplatnosti Spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy zo dňa 26.01.2018, zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva možnosť domáhania sa určenia neplatnosti takejto zmluvy. Vzhľadom na uvedené, v tejto časti nemohla žaloba obstáť z dôvodu jej procesnej neprípustnosti, a preto súd žalobu v časti určenia neplatnosti Spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy zo dňa 26.01.2018 vo výroku II. rozsudku zamietol. Vzhľadom na procesnú neprípustnosť podanej žaloby v časti určovacieho výroku o určenie neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy sa súd potom nezaoberal tým, či zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ani inak meritom veci, keďže žalobe by v tejto časti z vyššie uvedených dôvodov nebolo možné vyhovieť.

32. V prípade podanej žaloby o určenie neplatnosti Zmluvy o spotrebiteľskom o úvere - revolvingový úver zo dňa 26.01.2018, možnosť domáhania sa určenia neplatnosti takejto zmluvy z osobitného predpisu vyplýva, a síce z ustanovenia § 11 ods. 4 ZoSÚ. Podľa tohto ustanovenia sa môže spotrebiteľ pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom ustanovenie odkazuje poznámkou 18ba) o.i. na § 137 písm. d) CSP. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 279/2017 Z.z., ktorým došlo k doplneniu odseku 4 do § 11 ZoSÚ, s ohľadom na zavedenie obsahu žaloby podľa Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého sa medzi iným rozhoduje o určení právnej skutočnosti, ak tak vyplýva z osobitného predpisu, sa zavádza novým ustanovením možnosť spotrebiteľa podať žiadosť o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na uvedené, žaloba o určenie neplatnosti spotrebiteľského úveru, bola žalobou prípustnou v zmysle § 137 písm. d) CSP v spojení s § 11 ods. 4 ZoSÚ, a preto bol možný meritórny prieskum žaloby v tejto časti.

33. Súd však dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní netvrdila a ani nepreukázala žiaden dôvod neplatnosti Zmluvy o spotrebiteľskom o úvere - revolvingový úver zo dňa 26.01.2018. Na pojednávaní žalobkyňa poukazovala na ustanovenie § 52a OZ, z ktorej však neplatnosť zmluvy nemožno vyvodiť. Zároveň, ak žalobkyňa neplatnosť zmluvy odvodzovala od neprimerane vysokého protiplnenia, resp. od rozpornosti výšky odplaty za úver s právnymi predpismi, súd uvádza, že následkom uvedeného môže byť iba bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (viď § 53 ods. 6 OZ; § 1 a § 1a nariadenia vlády SR vlády SR č. 87/1995 Z.z.; § 11 ods. 1 písm. g) ZoSÚ), nie však neplatnosť zmluvy samotnej.

34. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobu v časti určenia neplatnosti Zmluvy o spotrebiteľskom o úvere - revolvingový úver zo dňa 26.01.2018 vo výroku II. rozsudku ako nedôvodnú zamietol.

35. V prípade podanej žaloby o určenie, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, ide o určenie, či tu právo je alebo nie je (§ 137 písm. c) CSP), pretože ide len o inými slovami vyjadrené určenie, že neexistuje právo veriteľa na úroky a poplatky zo zmluvy o úvere. V prípade tohto určovacieho výroku pritom nebolo v zmysle § 137 písm. c) CSP potrebné, aby žalobkyňa preukazovala naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže naliehavý právny záujem vyplýva z osobitného predpisu, a síce z ustanovenia § 11 ods. 4 ZoSÚ.

36. Právny vzťah medzi stranami sporu založený predmetnou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ a zákona č. 129/2010 Z.z.), keďže žalovaný pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalobkyňa vystupovala ako spotrebiteľ, pretože jej bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. V zmysle zásady lex specialis derogat legi generali má potom špeciálna

právna úprava, ktorou je zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. OZ, prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

37. Predovšetkým súd dospel k záveru, že žalovaný nepreukázal, že ako veriteľ pri poskytnutí úveru konal s odbornou starostlivosťou (§ 7 ods. 1 ZoSÚ), pričom bol pred uzavretím zmluvy povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, keď mal brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru, pričom za hrubé porušenie povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez relevantných údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

38. Hoci v zmluve sa uvádza údaj o príjme žalobkyne, uvedené nie je postačujúce. Žalovaný v rozpore s ustanovením § 11 ods. 2 ZoSÚ netvrdil ani nepreukázal, že by si žalovaný ako veriteľ za účelom posudzovania bonity od žalobkyne vyžiadal akékoľvek doklady preukazujúce jej príjmy a výdavky, keď v rámci prílohy k podaniu zo dňa 10.02.2021 (na č.l. 78) sa naopak uvádza, že klientka nedokladala dokumenty k posúdeniu. Podľa uvedenej prílohy žalovaný ako veriteľ ani riadne nezisťoval relevantné výdavky žalobkyne, keď v rámci finančných údajov sa ako výdavky uvádzajú iba splátky iným spoločnostiam vo výške 425,- eur, avšak iné relevantné výdavky (náklady na bývanie, stravu, telefón, dopravu, hygienu, oblečenie, atď.) sa neuvádzajú. Riadne skúmanie bonity žalobkyne bolo potrebné o to viac, že podľa Úverovej správy (na č.l. 79) čerpala viacero úverov, keď zároveň viacero jej žiadostí o úver bolo odmietnutých.

39. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečiť ďalšie primerané a objektívne zisťiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, príp. nezaopatrené deti). Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, t.j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov, tak aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa.

40. Žalovaný ako veriteľ vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval, keď posudzoval schopnosť žalobkyne splácať úver bez riadnych údajov o jej výdavkoch a bez akýchkoľvek dokladov o jej príjmoch a výdavkoch. Údaje, ktoré žalovanému postačovali pre záver o bonite žalobkyne (výška príjmu, náklady na úvery, žiadna vyživovacia povinnosť, bývanie vo vlastnom byte/dome) sú absolútne nepostačujúce pre záver o schopnosti žalobkyne splácať úver. Súd dodáva, že veriteľ je povinný riadne skúmať bonitu spotrebiteľa vždy, nielen keď nadobudne pochybnosti o pravdivosti tvrdení klienta, ako to uviedol žalovaný. Ani vyhlásenie klienta pri podpise úverovej zmluvy (že disponuje dostatočnými finančnými zdrojmi na uhradenie všetkých svojich záväzkov, vrátane záväzkov z úverovej zmluvy a že považuje svoju finančnú situáciu za primeranú svojím záväzkom) nemôže zbaviť veriteľa povinnosti zisťovať objektívnu finančnú situáciu spotrebiteľa.

41. Nebolo možné akceptovať ako relevantnú argumentáciu žalovaného, že riadne preskúmanie bonity žalobkyne je potrebné vyvodiť z toho, že záujmom žalovaného ako veriteľa je zisk z poskytnutia úveru v podobe úroku dosiahnutého spotrebiteľovým riadnym splácaním, a teda bol motivovaný na dôkladné posudzovanie bonity ekonomickými faktormi. Ak by toto malo byť „dôkazom“ o riadnom skúmaní bonity, ustanovenie § 7 ods. 1 ZoSÚ by úplne stratilo zmysel, keďže vyššie uvedené je nepochybne záujmom každého veriteľa.

42. Vzhľadom na uvedené, súd dospel k záveru, že žalovaný hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti stanovené v § 7 ods. 1 ZoSÚ. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov. Súd pritom poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/2/2019-106 zo dňa 27.11.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016, rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 9CoCsp/77/2020-130 zo dňa 28.07.2021.

43. Zároveň súd poukazuje na to, že keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) ZoSÚ, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ. Žalobkyňa namietala absenciu náležitostí zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. c), f), k), l) ZoSÚ. Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c) a f) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) možno považovať za v zmluve uvedené, a síce v záhlaví zmluvy (písm. c)) a v časti „Zákonné informácie k vašej zmluve“ (písm. f)). Súd však zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) uvedenie celkovej čiastky, resp. nie je zrejmé, akým spôsobom je celková čiastka splatná spotrebiteľom vypočítaná, keď celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, mala byť vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy. Zároveň v rozpore s uvedeným ustanovením ani nie sú uvedené všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Ani pri RPMN, ani pri celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom, nie sú uvedené údaje, z ktorých sa pri ich výpočte vychádzalo, pričom je zrejmé, že sa nemohlo vychádzať z výšky splátky dojednanej v zmluve vo výške 168,74 eura. Pri takejto absencii údajov nemohla žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy vôbec posúdiť výhodnosť alebo nevýhodnosť uvedeného úveru. V súvislosti s tým súd poukazuje na e-mailovú komunikáciu predloženú žalobkyňou (na č.l. 142), z ktorej je zrejmé, že žalobkyňa ku dňu 15.03.2022 uhradila celkom sumu 7.424,60 eura, pričom zostatok dlhu je 7.331,95 eura, pričom nie je zrejmé, ako žalovaný k takejto sume dospel. Rovnako v zmluve chýba obsahová náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. l) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), a síce počet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška mesačnej splátky 168,74 eura, avšak neuvádza sa počet splátok. Z e-mailovej komunikácie (na č.l. 142) vyplýva doba splácania úveru 96 mesiacov, čomu potom ale nezodpovedá celková čiastka splatná spotrebiteľom uvedená v zmluve. Zákonom stanovené náležitosti zmluvy predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Dlžník musí mať od začiatku prehľad, ako dlho bude úver splácať a kedy je v prípade riadneho splácania úveru splatná posledná splátka. V tu prejednávanej veci žalobkyňa z údajov uvedených, resp. neuvedených v zmluve, nemala možnosť uvedené posúdiť.

44. Súd ešte k podaniu žalovaného zo dňa 14.09.2023, a síce, že žalovanému nie je zrejmé, ktoré konkrétne náležitosti žalobkyňa považuje v zmluve za absentujúce, uvádza, že žalovanému bola dňa 17.03.2022 doručená zápisnica z pojednávania zo dňa 16.03.2022 (viď doručka na č.l. 161), z ktorej zápisnice sú zrejmé konkrétne námietky žalobkyne voči zmluve.

45. Vzhľadom na absenciu zákonných náležitostí zmluvy sa revolvingový spotrebiteľský úver poskytnutý žalovaným žalobkyňi považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) za bezúročný a bez poplatkov. Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že išlo o revolvingový úver, keďže aj v takom prípade zákon trvá na uvedení všetkých náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 ZoSÚ. V tejto súvislosti súd odkazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/215/2017-84 zo dňa 28.11.2018, v ktorom odvolací súd uzavrel, že z ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno vyvodit', že by ustanovenie § 9 ods. 2 nebolo treba vzťahovať na revolvingový úver.

46. Vo vyššie uvedenom prípade (t.j. pri absencii náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k) a l) ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) a pri absencii riadneho skúmania bonity žalobkyne pred uzavretím zmluvy, sa spotrebiteľský úver poskytnutý žalovaným žalobkyňi považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) a ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) za bezúročný a bez poplatkov. S poukazom na uvedené súd vyhovel žalobe v časti určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov vo výroku I. tohto rozsudku, keďže žaloba bola v tejto časti prípustná aj dôvodná.

47. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

48. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (1) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. (2)

49. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

50. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

51. O nároku na náhradu trov konania v časti o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru rozhodol súd podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalobkyňa bola v tejto časti konania plne úspešná. To v konečnom dôsledku znamená nárok žalobkyne voči žalovanému na náhradu účelne vynaložených trov konania o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, v rozsahu 100% trov konania, o čom súd rozhodol vo výroku III. rozsudku.

52. O nároku na náhradu trov konania v časti o určenie neplatnosti právnych úkonov rozhodol súd podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaný bol v tejto časti konania plne úspešný. To v konečnom dôsledku znamená nárok žalovaného voči žalobkyni na náhradu účelne vynaložených trov konania o určenie neplatnosti právnych úkonov v rozsahu 100% trov konania, o čom súd rozhodol vo výroku IV. rozsudku.

53. Neboli pritom tvrdené a súd ani sám nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP), pre ktoré by žalobkyni alebo žalovanému nárok na náhradu trov konania voči protistrane nemal priznať. Zároveň súd poukazuje na dôvodovú správu k ustanoveniu § 257 CSP, podľa ktorej je potrebné toto ustanovenie vykladať reštriktívne a jeho uplatnenie je možné iba výnimočne, ktoré výnimočné dôvody neboli žiadnou zo strán sporu tvrdené ani súdom zistené. Súd dodáva, že samotná skutočnosť, že žalobkyňa je spotrebiteľom, takýmto dôvodom hodným osobitného zreteľa nie je.

54. Pokiaľ ide o rozhodnutie o náhrade trov konania vo výrokoch III. a IV., t.j. oddelene pre každý predmet konania zvlášť, súd uvádza, že bolo potrebné úspech a neúspech strany posudzovať vždy osobitne vo vzťahu ku každému nároku zvlášť, pretože išlo o práva so samostatným skutkovým základom. Súd pritom poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 M Cdo 11/2011 zo dňa 11.10.2012, v ktorom dovolací súd k náhrade trov konania uviedol, že „v prípade, ak súd prejednáva v spoločnom konaní viacero právnych vecí, považuje sa pre účely rozhodnutia o náhrade trov konania každá z týchto vecí za samostatnú.“ Obdobne sa vyjadril Krajský súd v Trnave, ktorý v rozhodnutí sp.zn. 24Co/264/2016 zo dňa 08.02.2017 uviedol, že „nemožno považovať za čiastočný úspech, ak žaloba, v ktorej sa uplatnili viaceré nároky, bola čiastočne úspešná, resp. konanie bolo v časti zastavené, a čiastočne sa zamietla tak, že i úspech a neúspech sa týkali samostatných nárokov. V takom prípade sa plný úspech alebo čiastočný úspech vo veci skúma so zreteľom na každý nárok, ktorý by inak mohol byť samostatne uplatniteľný. Takýto prístup mal byť vyjadrený aj vo výroku o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie.“ Rovnako súd odkazuje aj napr. na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 5Co/151/2018 zo dňa 13.11.2018.

55. O výške náhrady trov konania žalobkyne (výrok III.) a žalovaného (výrok IV.) bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, v ktorom rozhodnutí bude zohľadnené, či a aké účelne vynaložené trovy konania tej ktorej strane v konaní vznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.